

СУЧАСНІ ЗМІНИ У МЕТА-СКІЛАХ УПРАВЛІНЦІВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІ ЕКОНОМІКИ

Сьогодні стало очевидним, що світ постійно змінюється, і ми повинні адаптуватися до цього бурхливого руху разом з нашим оточуючим середовищем. Сучасне життя передбачає постійні зміни у умовах існування. Те, що було актуальним вчора, може втратити цінність дуже швидко. Час прискорюється разом з розвитком технологій.

Нові технології та відкриття постійно трансформують наше життя, а існуюча зараз загроза йому підсилює ці процеси. Тому важливо навчитися адаптуватися до постійних трансформацій у світі, де ніщо не залишається постійним.

Вивчення та розвиток мета-навичок (META skills) стають дедалі актуальнішими. META skills - це вищорівневі навички, які підсилюють та активують інші навички. Вони допомагають навчатися швидше та краще, адже це навички, що залишаються сталими, навіть коли інші навички можуть втрачати свою силу.

META skills дозволяють вирішувати завдання, які можуть бути новими та невідомими, вимагаючи розробки нових підходів. Ця концепція надзвичайно актуальна для всіх у світі, і особливо для людей в Україні під час війни та геополітичних турбулентностей [1, 2].

Усі категорії управлінських працівників у своїй роботі зазвичай найчастіше за інші категорії працівників використовують META skills. Вони роблять свій внесок у розробку і реалізацію управлінських рішень, впливаючи на діяльність як окремих працівників, так і всього колективу [3, 4].

Управлінці виконують різноманітні функції, спрямовані на ефективне керівництво організацією чи командою. Основні функції управлінців включають:

1. Планування: Розробка стратегічних та тактичних планів для досягнення поставлених цілей та завдань.

2. Організація: Створення структури організації, розподіл обов'язків та ресурсів для досягнення цілей.

3. Керування: Надання команди та координація дій співробітників для досягнення результатів.

4. Мотивація: Стимулювання співробітників до виконання завдань та досягнення цілей.

5. Контроль: Моніторинг виконання завдань, аналіз результатів та корекція дій при необхідності.

6. Прийняття рішень: Аналіз і оцінка альтернативних варіантів, вибір оптимальних рішень.

7. Комунікація: Встановлення ефективного обміну інформацією всередині організації та зовнішньою комунікацією.

8. Розвиток та навчання: Забезпечення навчання та розвитку персоналу для підвищення кваліфікації та здатностей.

9. Стресоустійливість: Вміння керувати стресом та негативними ситуаціями в організації.

Ці функції є важливими для успішного управління будь-якою організацією і вимагають розвинутих лідерських навичок та здатностей до аналізу та вирішення проблем.

Умови діджиталізації вимагають від управлінців специфічних мета-навичок для ефективного функціонування в цифровому світі. Ось деякі з них:

1. Цифрова грамотність: Розуміння та вміння використовувати технології, програми та платформи, які є необхідними для ведення бізнесу в цифровому середовищі.

Вміння налаштовувати гаджети та володіння цифровими навичками - це дві різні речі. Користуватися смартфоном чи ноутбуком і бути цифрово грамотним - це несхожі поняття.

Цифрова грамотність полягає в безпечному та ефективному використанні сучасних цифрових технологій в різних аспектах життя, включаючи роботу, навчання та особистий розвиток.

Існує п'ять головних причин, чому цифрова грамотність важлива:

1. "Держава в смартфоні": Цифрова грамотність дозволяє ефективно користуватися онлайн-послугами держави, що спрощує життя та економить час.

2. Особистий розвиток та задоволення потреб: За допомогою цифрової грамотності можна навчатися, здобувати нові знання та навички незалежно від віку.

3. Конкурентоспроможність на ринку праці: Цифрова грамотність збільшує ваші шанси на знаходження роботи та розвиток кар'єри.

4. Безперервне навчання: Завдяки цифровій грамотності можна постійно вдосконалювати свої навички та знання шляхом проходження онлайн-курсів та тренінгів.

5. Онлайн-безпека: Цифрова грамотність допомагає розуміти, як захищати свої акаунти та дані від зловмисників та вірусів.

Отже, цифрова грамотність - це необхідний набір навичок для успішного функціонування в сучасному цифровому світі.

2. Аналітика даних: Здатність аналізувати великі обсяги даних для виявлення тенденцій, патернів та можливостей.

3. Кібербезпека: Розуміння основних аспектів кібербезпеки та здатність захищати бізнес-інформацію від загроз та кібератак.

4. Стратегічне управління технологіями: Здатність впроваджувати нові технології та визначати їх стратегічну роль в компанії.

5. Гнучкість та адаптивність: Здатність швидко реагувати на зміни в цифровому середовищі та адаптувати бізнес-процеси до нових реалій.

Метагнучкість може бути описана як адміністративна здатність розв'язувати складні завдання та парадокси. Дослідження показали позитивний зв'язок між рівнем метагнучкості і здатністю до навчання, а також ефективністю роботи співробітників.

Метагнучкість має два аспекти: потенційну спроможність, що означає здатність навчатися та засвоювати нові знання, і реалізовану здатність, коли ці знання перетворюються та використовуються в практичних ситуаціях.

Для компаній метагнучкість відкриває можливості для створення та підтримки інновацій, а також для розвитку працюючих там співробітників. Це передбачає потребу персоналу швидко адаптуватися до змін у компанії та проявляти гнучкість у роботі. Для досягнення цього, важливо бути відкритим до новацій, мати добрі навички навчання та розвивати універсальні робочі.

6. Інноваційність: Здатність створювати та впроваджувати нові ідеї та рішення, використовуючи технологічні можливості.

7. Вміння працювати в онлайн-середовищі: Здатність ефективно спілкуватися, проводити зустрічі та керувати командою віддалено.

8. Розуміння ринку: Здатність вивчати цифровий ринок та визначати нові можливості для бізнесу.

Ці сучасні мета-навички допоможуть управлінцям успішно адаптуватися до діджиталізації і використовувати цифрові інструменти для досягнення своїх цілей [5].

Список літератури:

1. Розвиток жорстких та м'яких навичок (hard, soft-skills) сучасного економіста за допомогою командних видів спорту. Йолкіна О. В. Матеріали 4 Міжнародної науково-методичної конференції 4-5 лютого 2021р. ОДЕСА ОНЕУ. с. 158-160.

2. Йолкіна О. В., Петровська О. М. Ринок праці 2021 потребує meta-skills. Современные аспекты развития международных экономических отношений и мирового хозяйства: материалы міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 листопада 2021 р. Ужгород: Ужгородський національний університет, 2021. 228с. С. 124-127.

3. Метанавички vs soft skills: що допоможе у новій реальності? Ел. реж. <https://macs.school/blog/metanavyki-softskills/>.

4. Marchel, V & Veenman, J. (2006). Metacognition and learning: Conceptual and Methodological Considerations, Metacognition Learning 1(1) 3–14.

5. Йолкіна О. В. Розвиток Мета-Skills: вчимося вчитись. Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку: збірник матеріалів VI Міжнародної наук.-метод. конф., 21-22 лютого 2023 р. Одеса: ОНЕУ, 2023. 226 с. С. 131-133.